

[Ministeren for handel, industri og søfart.]
ninger i produktionens fordeling på landbrug, industri og andre erhverv.

Om planerne for de enkelte erhverv skal jeg nævne nogle hovedtræk.

Danmarks økonomi forudsættes fortsat i væsentlig grad baseret på eksport af forædlede landbrugsvarer fremstillet delvis ved hjælp af oversøiske importerede foderstoffer og gødningsstoffer. De produktionsmål, man har sat sig for landbrugets genopbygning i løbet af 4-års perioden, er dels at genoprette eksportevnen fra 1938, dog med en vis forskydning mellem de forskellige produkter, dels at bringe hjemmemarkedets forsyning nogenlunde på linie med forbruget pr. indbygger i 1938. Gennemførelsen af disse produktionsmål forudsætter en udvidelse af landbrugets besætninger, især af svine- og hønsebestanden, samt en rationalisering af landbrugets produktions- og transportapparat. En sådan udbygning af landbruget til samme eksportevne som før krigen må iøvrigt betragtes som et naturligt led i de almindelige bestræbelser for at genskabe den europæiske samhandel og produktion.

For industriens vedkommende stiler man mod en væsentlig forøgelse af produktionen, således at den danske industri vil kunne dække samme andel af hjemmeforbruget som før krigen, samtidig med at en betydelig forøgelse af industrieksporten vil finde sted. Produktionsforøgelsen indenfor industrien påtænkes fortrinsvis at skulle finde sted på de områder, som dansk industri i forvejen beskæftiger sig med, dog suppleret med forskellige nye produktioner. Den udvidelse af produktionen, som forudses, vil kræve meget betydelige investeringer, idet der indenfor den danske industri som helhed er et stort opsparet behov for maskiner m. v. som følge af, at der ikke har været mulighed for vedligeholdelse og udskiftning af produktionsapparatet under krigen. I løbet af 4-års perioden regner man med en forbedring af produktionseffektiviteten på 12—14 pct. Dette vil man søge opnået dels gennem rationalisering og modernisering af produktionsapparatet og dels derigennem, at beholdningen af råvarer, halvfabrikata og reservedele o. s. v. bringes i vejret, således at unødigt ventetid på produktionspladsen kan undgås.

Den danske handelsflåde, hvoraf halvdelen gik tabt under krigen, forudsættes genopbygget meget hurtigt. Efter de foreliggende planer regner man således med, at flåden i tiden indtil 1952—53 udvides en hel del ud over førkrigniveauet. Samtidig er det hensigten, at flådens konkurrenceevne forbedres ved en modernisering,

hvorved tonnagens gennemsnitsalder nedsettes.

Gennemførelsen af langtidsprogrammet forudsætter som nævnt meget betydelige investeringer i løbet af 4-års perioden. Medens de årlige netto-investeringer i årene 1946—48 har udgjort omkring 1 200 mill. kr., er der ved langtidsprogrammet regnet med en stigende investeringsrate, således at netto-investeringerne forøges til ca. 2 000 mill. kr. årlig. Den planlagte udvidelse af investeringsomfanget vil navnlig vedrøre de produktive investeringer i besætninger og lagre, skibe og andre transportmidler, maskiner, redskaber, inventar og erhvervsbyggeri.

Gennem den her skitserede udbygning af produktionsapparatet vil der være skabt mulighed for, at der ved udgangen af 4-års perioden uden hjælp udefra vil kunne opnås balance i det samlede løbende betalingsmellemværende med udlandet. Samtidig har man ved de udarbejdede planer haft for øje at nedbringe dollarunderskuddet meget væsentligt. De opstillede planer forudsætter således en forøgelse af eksporten til dollarområdet, idet der navnlig er forudsat en meget stærk stigning i eksporten af højtforædlede landbrugsprodukter. Disse varer har efter krigen ikke hidtil kunnet afsættes på det amerikanske marked, idet man fra amerikansk side har ment, at den animalske landbrugsproduktion burde reserveres for Europa uden hensyn til de europæiske forsyningsvanskeligheder på dette område. Det må være en forudsætning, at denne hindring for animalsk eksport fra Danmark til USA falder bort; uden at denne forudsætning opfyldes, vil dollarunderskuddet ikke kunne nedbringes så stærkt som tilsiget i programmet.

Planerne forudsætter endvidere en væsentlig udvidelse af samhandelen med Østeuropa, idet det vil være nødvendigt for at nedbringe underskuddet i samhandelen med dollarområdet, at der skabes mulighed for indkøb fra Østeuropa, netop af de varer, som i øjeblikket må købes i dollars. Tillige regnes der som sagt med, at en større import vil kunne finde sted fra Tyskland, fra Asien og Afrika.

Der regnes dog ikke med, at det vil være muligt at opnå fuldstændig balance overfor dollar. Det forudsættes derfor, at det fortsat også efter 1952 vil blive nødvendigt at opnå en vis konvertibilitet.

Under de opstillede forudsætninger har man regnet med, at der ved overskudseksport til England skulle kunne skaffes dækning for et dollar-deficit på ca. 250 mill. kr. Når man